

GŁOS WIELKOPOLSKI

Ukazuje się od 16 lutego 1945
● Nr 263 (10 142)

Poznań, czwartek 25 listopada 1976

Cena 50 gr
● Wyd. A

Oświadczenie Komunistycznej Partii Chile

W prasie radzieckiej opublikowane zostało w środę oświadczenie Komunistycznej Partii Chile. Wzywa ono naród chilijski, aby zjednoczył się do walki o obalenie reżimu faszystowskiego i utworzenie w kraju ustroju demokratycznego. KP Chile stawia w swym oświadczeniu konkretne propozycje działania, które zapewnią osiągnięcie tego celu. (PAP)
(Na str. 2 — „Chilijska junta pod pręgierzem”).

Z Edwardem Gierkiem na czele

Polska delegacja udała się do Rumunii

Przed naradą Doradczego Komitetu Państw Układu Warszawskiego

Na naradę Doradczego Komitetu Politycznego Państw — Stron Układu Warszawskiego udała się 24 bm. do Bukaresztu delegacja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej pod przewodnictwem I sekretarza KC PZPR Edwarda Gierka.

W skład delegacji wchodzi: członek Biura Politycznego KC PZPR, prezes Rady Ministrów Piotr Jaroszewicz, członek Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR Edward Bałuch, członek Biura Politycznego KC PZPR, minister spraw zagranicznych Stefan Olszowski, sekretarz KC PZPR Ryszard Frelek i członek KC PZPR, kierownik Kancelarii Sekretariatu KC Jerzy Waszczuk.

Delegacji towarzyszy grupa doradców i ekspertów.

Na warszawskim lotnisku Okęcie delegację z powitaniem powitał członek delegacji z zachodniopolskiej firmy „Kuepersbusch” na dostawę do Polski dla Centrum Zdrowia Dziecka kompletnego wyposażenia kuchni wraz z zapleczem. Firma ta dostarczy w ramach kontraktu projekt techniczno-technologiczny oraz przeprowadzi nadzór nad montażem.

Z tą samą firmą podpisano w PTHZ „Varimex” kontrakt eksportowy przewidujący dostawę w roku przyszłym do RFN naszych maszyn i urządzeń gastronomicznych. Ich producentem są zakłady w Nale.

(PAP)

Doradczego Państw Członków Układu Warszawskiego delegacja PRL, której przewodniczy I sekretarz KC PZPR, Edward Gierek.

Na lotnisku delegację polską powitał sekretarz generalny RPK, Nicolae Ceausescu i inne osobistości. (PAP)

Nowe kontrakty „Varimexu”

Dla Centrum Zdrowia Dziecka

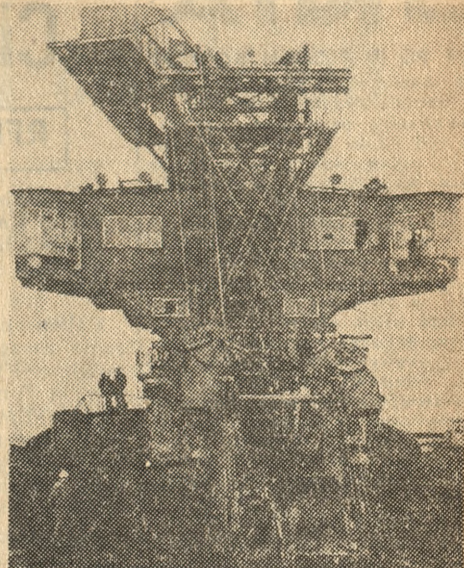
24 bm. w PTHZ „Varimex” zawarto kontrakt importowy z zachodniopolską firmą „Kuepersbusch” na dostawę do Polski dla Centrum Zdrowia Dziecka kompletnego wyposażenia kuchni wraz z zapleczem. Firma ta dostarczy w ramach kontraktu projekt techniczno-technologiczny oraz przeprowadzi nadzór nad montażem.

Z tą samą firmą podpisano w PTHZ „Varimex” kontrakt eksportowy przewidujący dostawę w roku przyszłym do RFN naszych maszyn i urządzeń gastronomicznych. Ich producentem są zakłady w Nale. (PAP)

Kopalnia w Adamowie

Jak już informowaliśmy kopalnia Węgla Brunatnego wykonała roczny plan wydobycia 40 dni przed terminem. Sukces ten był możliwy dzięki zmianie technologii zdejmowania nadkładu, co zwiększyło odkrycie pokładów węgla. Na zdjęciu: tzn. kuchnia kopalnia węgla.

Fot. CAF — Staszyszyn

Wysokie odnośnienie dla przywódcy KPZR

Wiece przyjaźni w Bukareszcie

Spotkanie L. Breżniewa z N. Ceausescu

W trzecim i ostatnim dniu wizyty przyjaźni sekretarza generalnego KC KPZR, Leonida Breżniewa w Rumunii, złożonej na zaproszenie sekretarza generalnego RPK, prezydenta SRR — Nicolae Ceausescu, odbyła się kolejna rozmowa obydwu przywódców. Podczas rozmowy, która upłynęła w przyjacielskiej atmosferze, Leonid Breżniew i Nicolae Ceausescu omówili zagadnienia stanowiące przedmiot zainteresowania obu stron.

Leonid Breżniew i Nicolae Ceausescu podpisali w tym dniu radziecko-rumuński „oświadczenie o dalszym rozwoju współpracy i braterskiej przyjaźni między KPZR a RPK, między Związkiem Radzieckim a Rumunią”.

W Bukareszcie odbył się wiec przyjaźni radziecko-rumuński, który stał się wymowną manifestacją braterstwa, nie wzruszonej przyjaźni i rozwijającej się współpracy między ZSRR i SRR, między KPZR i RPK, między narodami Rumunii i Związkiem Radzieckim. Na wiecu wygłosił przemówienie sekretarz generalny RPK, prezydent SRR Nicolae Ceausescu i sekretarz generalny KC KPZR, Leonid Breżniew.

Leonid Breżniew udekorowany został przez Nicolae Ceausescu Orderem Gwiazdy Socjalistycznej Republiki Rumunii pierwszej klasy ze wstęgą. To wysokie odnośnienie sekretarza generalnego KC KPZR otrzymał

w uznaniu wkładu, jaki wniósł do rozwoju przyjaźni i współpracy między RPK a KPZR, między narodami rumuńskim i radzieckim, a także z okazji 70 rocznicy urodzin. (PAP)

Sprawy Namibii i Wietnamu na forum ONZ

Czwarty Komitet Zgromadzenia Ogólnego ONZ przystąpił do dyskusji nad sytuacją w Namibii, bezprawnie okupowanej przez rasiński reżim RPA. W debacie zabrał głos przedstawiciel organizacji Ludu Afryki Południowo-Zachodniej (SWAPO) — Teo Ben Gurirab.

Przedstawiciel SWAPO oświadczył w konkluzji, że naród Namibii zdecydowanie jest prowadzić walkę wyzwolenia aż do zwycięstwa. Zapowiedział on do ONZ, aby podjął skuteczne kroki w celu zmuszenia RPA do wycofania się z Namibii.

53 państwa członkowskie ONZ wysunęły projekt uchwały Zgromadzenia Ogólnego w sprawie ponownego rozpatrzenia przez Radę Bezpieczeństwa wniosku o przyjęcie Socjalistycznej Republiki Wietnamu do ONZ. (PAP)

Wysiłki pokojowe na Bliskim Wschodzie

Sekretarz generalny ONZ, Kurt Waldheim przedstawił Radzie Bezpieczeństwa raport na temat działalności sił ONZ nadzorujących rozdzielanie wojsk brytyjskich i izraelskich na Wzgórzach Golan. Jednocześnie zalecił on przedłużenie mandatu tych sił, wygasającego 30 bm., o dalsze sześć miesięcy, to znaczy do 31 maja 1977 r.

Rządy Syrii i Izraela wyraziły zgodę na dalszą obecność sił ONZ w strefie buforowej.

Jak stwierdzają koła ONZ, rozdzielanie wojsk na Bliskim Wschodzie jest tylko pierwszym krokiem w kierunku uregulowania konfliktu w tym rejonie. Nie może ono służyć Izraelowi za pretekst do kontynuowania okupacji ziem arabskich.

30 głosami przeciwko 16 (w tym USA i Izrael) przy 30 wstrzymujących się Zgromadzenie Ogólne ONZ uchwaliło rezolucję domagającą się całkowitego opuszczenia przez Izrael do 1 czerwca 1977 r. wszystkich okupowanych ziem arabskich. Zgromadzenie zwróciło się również do Rady Bezpieczeństwa o podjęcie niezbędnych kroków w celu zrealizowania tych założeń i szybkiego rozwiązania problemu palestyńskiego, na Bliskim Wschodzie zapanował trwały pokój. (PAP)

Plenarna narada w Poznaniu

Wychowująca rola kultury i sztuki

Doświadczenia w zakresie upowszechniania kultury wśród młodzieży są tematem odbywającego się w Poznaniu VI Plenum Rady do Spraw Wychowania przy Prezesie Rady Ministrów, na które przybyli wczoraj m. in. minister oświaty i wychowania Jerzy Kuberski zastępca kierownika Wydziału Nauki i Oświaty KC PZPR — Czesław Banach sekretarz KW PZPR w Poznaniu — Bogdan Gawroński, wojewoda poznański — Stanisław Cozas, prezydent Poznania — Władysław Śleboda.

Wiceminister Tadeusz Kaczmarek przedstawił raport Ministerstwa Kultury i Sztuki do Rady do Spraw Wychowania, w którym omówił warunki do skutecznego oddziaływania na młodzież do aktywnego udziału w życiu kulturalnym i artystycznym. Zaznaczył, że w kształtowaniu nawyków kulturalnych szczególną opieką należy otoczyć uczniów szkół zawodowych. Istnieje również potrzeba, aby resorty oświaty i kultury opracowały wspólny plan kształcenia kadry.

Następnym problemem było miejsce kultury i sztuki w systemie dydaktyczno-wychowawczym szkoły na przykładzie różnych województw. Wicewo-

jewoda poznański Romuald Zysnarski zapoznał zebranych z doświadczeniami w zakresie upowszechniania kultury wśród dzieci i młodzieży. Podkreślił, iż w województwie poznańskim wypracowuje się pewien system prezentacji i upowszechniania osiągnięć szkół w zakresie działalności artystycznej. Jest on wynikiem współpracy działaczy oświaty, kultury, sztuki i nauki, ludzi zainteresowanych socjalistycznym wychowaniem młodego pokolenia.

W godzinach popołudniowych naukowcy, pedagodzy, przedstawiciele świata kultury uczestniczący w plenum zapoznali się z działalnością klubów Pro Sinfonika, Proscenium i Pro Libris w szkołach podstawowych oraz średnich. W Akademii Ekonomicznej członkom Młodzieżowego Towarzystwa Przyjaciół Nauk wręczono nagrody kuratora. W Zespole Szkół Muzycznych odbył się koncert Chóru Chłopców J. Kurczewskiego. Chór odznaczony został Medalem Pamiątkowym Komisji Edukacji Narodowej. W czasie spotkania w Teatrze Nowym Medal Komisji Edukacji Narodowej wręczył dyrektor Izabelli Cywińskiej. (bg)

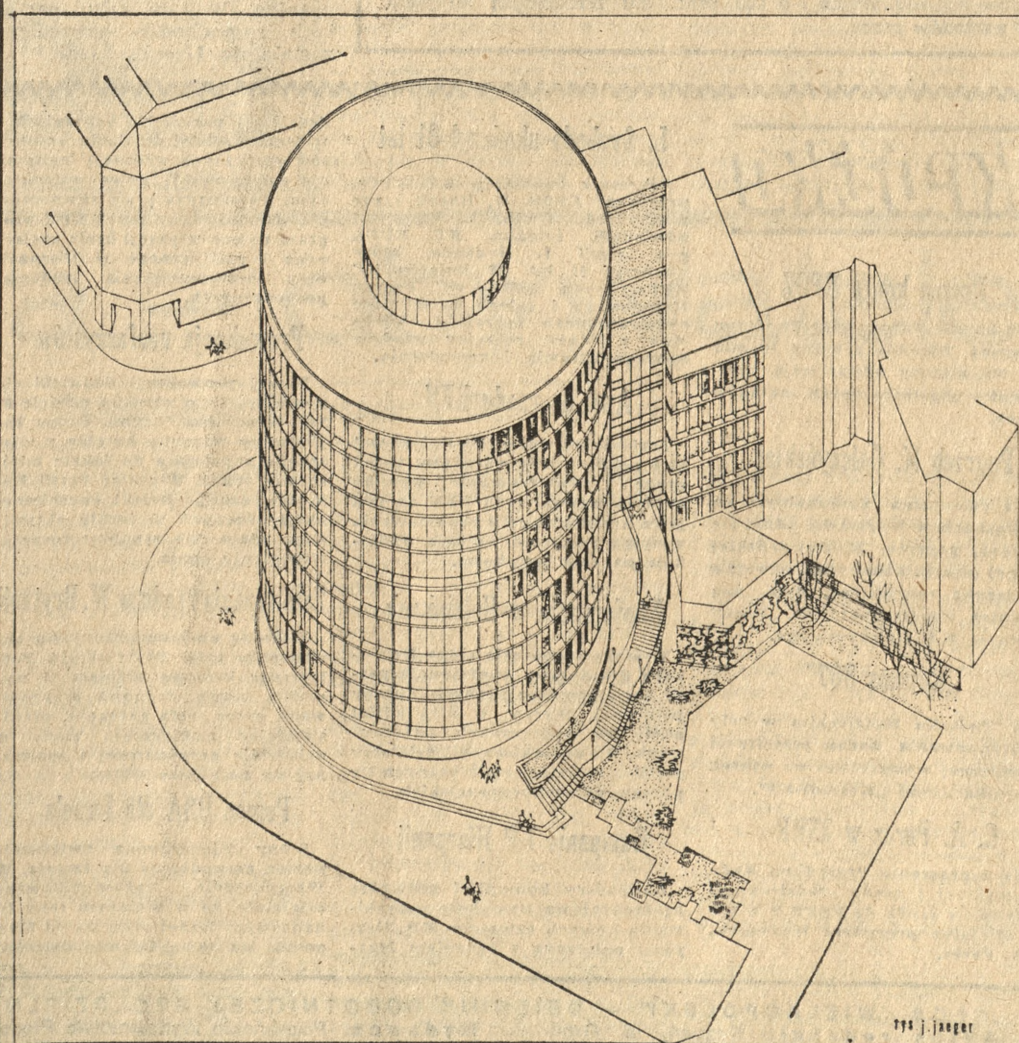
Konferencja UNESCO w Nairobi

Na środowym plenarnym posiedzeniu generalnej konferencji UNESCO, odbywającej się w Nairobi, uchwalono rezolucję o wkładzie tej organizacji w ustanowienie nowego ładu ekonomicznego w stosunkach międzynarodowych.

Dokument stwierdza m. in., że nowy ład ekonomiczny powinien doprowadzić do usunięcia nierówności między narodami oraz do wzajemnego zrozumienia i rozwiązania problemów dla całej ludzkości.

Rezolucja podkreśla wagę przeciwdziałania się agresji we wszystkich jej formach, obcej okupacji, dyskryminacji rasowej, apartheidu, a także wszelkiej zależności i ingerencji w sprawy wewnętrzne w stosunkach między narodami. (PAP)

Nowoczesne centrum Poznania

Kolejnym etapem projektowanej przebudowy centrum Poznania jest uporządkowanie części ul. 27 Grudnia między Powszechnym Domem Towarowym a Teatrem Polskim. Związane to jest z budową dodatkowej klatki schodowej na zewnątrz „okrągłaka”. Przy tej okazji architekt z poznańskiego „Inwestprojektu” opracował projekt zagospodarowania fragmentu tej ulicy. Rysunek wykonany przez arch. Jana Jaegera przedstawia otoczenie „okrągłaka” w nowej ci-rawie. (an)

(Obszerniej o zmianach w tej części centrum piszemy na str. 6).

Obradowały komisje sejmowe

Sejmowa Komisja Prac Ustawodawczych rozpatrzyła sprawozdanie podkomisji na temat kontroli realizacji ustaw przez komisje sejmowe.

Kontrola wykonywania ustaw stanowi jedną z podstawowych funkcji Sejmu, jako najwyższego organu władzy państwowej. Wynikające z tej funkcji zadania realizują, jako organy pomocnicze Sejmu, komisje sejmowe. Ich działalność w tym zakresie polega na kontroli wprowadzania w życie oraz wykonywania ustaw przez powołane do tego organy i instytucje państwowe oraz jednostki organizacyjne gospodarki narodowej.

Postawie sejmowej Komisji Nauki i Postępu Technicznego dokonali oceny rekrutacji do szkół wyższych w bieżącym roku. O przyjęcie na studia wyższe w r. 1976 ubiegało się ponad 166 000 osób. Na pierwszy rok studiów dzieńnych przyjęto 69 000 młodzieży. Bez egzaminu wstępnego przyjęto 6695 osób, tj. ponad 4,7 proc. ogólnej liczby kandydatów. Wśród nich znaleźli się laureaci olimpiad i prymusi.

W dyskusji nad przebiegiem tegorocznych egzaminów wstępnych do szkół wyższych posłowie stwierdzili, że liczba przyjętych studentów nie przekroczyła założeń Narodowego Planu Gospodarczego. (PAP)

NOT PO IV PLENUM KC PZPR

W Warszawie odbyła się krajowa narada Naczelnej Organizacji Technicznej, poświęcona określeniu roli nauki i techniki w realizacji zadań społeczno-gospodarczych wynikających z uchwały IV Plenum KC PZPR oraz związanych z tym zadań dla kadry inżyniersko-technicznej i stowarzyszeń naukowo-technicznych. Obrady koncentrowały się wokół głównych na obecnym etapie rozwoju naszego kraju celów, dotyczących m. in. dalszego rozwoju produkcji i rynku, przyspieszenia rozwoju rolnictwa i gospodarki żywnościowej, rozszerzenia programu budownictwa mieszkaniowego oraz aktywizacji eksportu.

W naradzie uczestniczył członek Biura Politycznego KC PZPR, sekretarz KC — Jan Szydłak.

NARADA AKTYWU TPR

Pod hasłem „Młodzież twórczym realizatorem idei przyjaźni polsko-radzieckiej” w Warszawie obradowała ogólnokrajowa narada aktywów młodzieżowego TPR. Blisko 200 uczestników obrad oceniło dotychczasowy dorobek współdziałania Federacji Socjalistycznych Związków Młodzieży Polskiej i TPR w dziedzinie umacniania przyjaźni polsko-radzieckiej wśród młodego pokolenia i określiło dalsze zadania w tym zakresie. (PAP)

POSIEDZENIE POLSKIEJ RADY EKUMENICZNEJ

W Warszawie obradowała walne zgromadzenie Polskiej Rady Ekumenicznej, w którym uczestniczyły delegacje kościołów członkowskich rady. Ze sprawozdania za okres ostatnich trzech lat wynika, że rada świadoma społecznego powołania chrześcijaństwa, uczestniczyła w życiu społecznym i w wysiłkach na rzecz dynamicznego rozwoju Polski. W ostatnich trzech latach inicjowała dary na cele społeczne, jak odbudowa Zamku Królewskiego w Warszawie i budowa Centrum Zdrowia Dziecka.

Rada utrzymywała żywą łączność z kościołami za granicą. Uczestniczyła przez swych przedstawicieli w Światowym Kongresie Sił Pokoju w Moskwie, w październiku 1974 r., poparła II Apel Sztokholmski.

Polska Rada Ekumeniczna, w okresie ostatniej swej kadencji, szczególnie wysiłki skoncentrowała na problematyce polsko-niemieckiej, prowadząc rozmowy ze Związkiem Kościołów Ewangelicznych w NRD, z kościołami ewangelickimi RFN i Berlina Zachodniego, kontynuując z nimi dialog i współpracę. (PAP)

WYCHOWAWCZE WALCZY TURYSTYCZNYCH WĘDRÓWEK

W siedzibie Zarządu Wojewódzkiego ZSMP w Poznaniu odbyło się podsumowanie wojewódzkiego konkursu obozów wędrownych „Szlakiem wiedzy i przyrody”. Celem konkursu było popularyzowanie i rozwijanie wśród młodzieży uczącej się i pracującej turystyki i krajoznawstwa oraz tych atrakcyjnych form, które za wierały w sobie istotne wartości poznawcze i wychowawcze, rozwijały inicjatywę młodzieży. Do konkursu zgłoszonych zostało 80 obozów wędrownych, w których uczestniczyło 2500 młodych. Trasy obozów biegły przez najciekawsze zakątki naszego kraju (m. in. przez Beskidy, Tatry po jeziorach pomorskich i mazurskich oraz wzdłuż bałtyckiego wybrzeża). Konkurs prowadzony był w dwóch grupach środowiskowych — dla młodzieży pracującej i dla młodzieży szkolnej. Wyodróżniono obozy zorganizowane przez Gnieźnieńskie Zakłady Garbarskie, Szkołę Podstawową nr 4 w Gnieźnie, Zasadniczą Szkołę Rolniczą w Skierszowie oraz Państwowe Technikum Ochrony Roślin w Szamotułach. (ask)

SUKCES POLSKICH MODELARZY

Na zakończonych niedawno w Comu, we Włoszech X Mistrzostwach Europy Modeli Okrętowych, duży sukces odnieśli polscy modelarze. Kilkuosobowa ekipa, reprezentująca kluby modelarskie Ligi Obrony Kraju zdobyła 12 medali, w tym 4 złote, 5 srebrnych i 3 brązowe, odnosząc największy sukces w dziejach polskiego modelarstwa. Zawody organizowane przez Europejską Federację Modelarstwa Okrętowego zgromadziły czołowe europejskich modelarzy m. in. z Czechosłowacji, NRD, Węgier, Związku Radzieckiego, Austrii, Francji, Szwecji, RFN i Wielkiej Brytanii.

LOGODA

Zachmurzenie duże z okresowymi przejaśnieniami. Miejscami przejściowe opady śniegu a na południowym zachodzie i południu śniegu i śniegu z deszczem. Lokalnie gołoledź. Temperatura maksymalna od minus 1 na północnym wschodzie do plus 6 st. na południowym zachodzie.

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował: Andrzej Skrzypczak.

Zapowiedź politycznej manifestacji w Norymberdze

Chilijska junta pod pręgierzem

RFN odmówiła wiz delegacjom ZSRR, Polski i Kuby

Z inicjatywy zachodniemieckich członków Międzynarodowej Komisji Badania Zbrodni Junty Chilijskiej 24. 11. rozpoczęła się w RFN międzynarodowa konferencja pn. „Rokowania norymberskie przeciwko juncie wojskowej w Chile”.

Celem spotkania jest zwrócenie uwagi światowej opinii publicznej na groźne konsekwencje utrzymywania się w Chile reżimu faszystowskiego, na gwałcenie przezeń elementarnych praw człowieka i brutalne łamanie oporu sił demokratycznych w tym kraju.

Spotkanie, które rozpoczęło się dwudniowym posiedzeniem komisji ekspertów w Bonn, za zakończenie zostanie 26 listopada manifestacją polityczną w Norymberdze. Miejsce to wybrano po to, aby przypomnieć, że przed 30 laty zapadł w tej stolicy hitlerowskich parteitagów wyrok na głównych zbrodniarzy hitlerowskich, a zarazem wyrok prawno-polityczny przeciwko reżimowi faszystowskiemu w ogóle. Mimo to powstają na świecie nowe tego rodzaju reżimy, a junta chilijska utrzymuje się u władzy — jak wskazano na konferencji — dzięki potężnym protektorom za granicą, ponieważ wiele rządów tylko formalnie dyskutuje się od tego reżimu, a w praktyce udziela mu poprzez różne organizacje międzynarodowe lub bezpośrednio pomocy gospodarczej.

Celem konferencji jest także zdemaskowanie kolejnego manewru junty, polegającego

na zwolnieniu ok. 300 więźniów politycznych i sugerowaniu, że problem ten został ostatecznie rozwiązany i że trzy ma się w odosobnieniu tylko 7 więźniów. „Junta łamie. Sytuacja w Chile jest nadal dramatyczna. Liczba więźniów politycznych sięga nadal tysięcy, a społeczeństwo cierpi pod terrorem reżimu” — stwierdzono na konferencji.

Członek zachodniemieckiego komitetu organizacyjnego, prof. dr Gerhard Stuby, zagajając spotkanie grup ekspertów poinformował, że uczestniczą w nim także przedstawiciele z Belgii, Danii, NRD, Finlandii, Francji, W. Brytanii, Włoch, Szwecji i USA. Zaskoczenie na sali wywołała wiadomość, że zapowiadane delegacje z ZSRR, Polski, Kuby — nie mogły przybyć, ponieważ władze zachodniemieckie nie udzieliły im dotychczas wiz wjazdowych.

W posiedzeniu mieli wziąć udział: przewodniczący Polskiego Komitetu Solidarności z Narodem Chilijskim — poseł Edmund Osmańczyk, sekretarz generalny Polskiego Komitetu Solidarności z Narodami Azji i Afryki — Jerzy Markiewicz i dyrektor Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitler-

rowskich w Polsce — prof. dr Czesław Pilichowski, który na zaproszenie organizatorów miał w Norymberdze wygłosić główny referat nt. naruszenia praw człowieka w Chile w świetle zasad norymberskich.

Budzi co najmniej zdziwienie — pisze na marginesie tej sprawy dziennikarz PAP — że władze RFN nie zdobyły się na zapewnienie udziału polskiej delegacji w międzynarodowym posiedzeniu, zorganizowanym zresztą przez zachodniemiecką organizację społeczną. Zdziwienie tym większe — że chodzi o sprawę tak oczywistą dla całego świata, jak proces przeciwko dyktatorze Pinocheta i zbrodniom junty wojskowej w Chile, która doszłszy do władzy w drodze krwawego przewrotu, wprowadziła w tym kraju reżim bezwzględnej terroru wobec społeczeństwa.

Warto raz jeszcze zwrócić uwagę, że posiedzenie międzynarodowej komisji, która obradowała już w różnych krajach — Szwecji, Finlandii, Danii, Meksyku — zostało zwołane w RFN w ścisłym związku z 30 rocznicą ogłoszenia przez Międzynarodowy Trybunał Włoski wyroku na głównych zbrodniarzy hitlerowskich.

Wyrok norymberski bowiem oznaczał wprowadzenie do prawa międzynarodowego zasady osobistej odpowiedzialności karnej za zbrodnie przeciw ludzkości. Odnoś się to w całej rozciągłości do zbrodni junty chilijskiej. Postępowanie władz RFN wobec delegacji z Polski trudno uznać za wkład zarówno w proces przezwycięzania hitlerowskiej przeszłości, jak i w dążenie do zabezpieczenia praw ludzkich na całym świecie.

Należy również wyrazić zdziwienie co do tego postępowania w świetle helsińskich postanowień Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie. (PAP)

„Tarpany” coraz popularniejsze

W bieżącym roku Fabrykę Samochodów Rolniczych w Antoninku opuści 3800 „Tarpanów”. Obecnie w kolejce na ten wóz czeka ponad 10 000 reflektantów. Szczególnie poszukiwany jest przez rolników i ogrodników model „combi”.

Poznańskie „Tarpany” zyskują także popularność za granicą. W tym roku partia tych samochodów sprzedana została do Grecji. (zd)

Kenia — Uganda

Agencja AFP podaje z Addis Abeby, że w środę zebrała się tam po raz pierwszy komisja powołana przez Organizację Jedności Afrykańskiej w celu unormowania stosunków między Kenią a Ugandą. Komisja ta została utworzona w lipcu br. po trzynastej sesji OJA, aby doprowadzić do skłóceniu krajów wschodnioafrykańskich w zawiarciu zgody.

Prowokacja neofaszystów

Nowej prowokacji dopuścili się neofaszyści we włoskim mieście Rivoli w pobliżu Turynu. Grupa bojówkarzy wrzuciła butelkę z mieszaną zapalającą do lokalu miejscowej sekcji Włoskiej Partii Komunistycznej. Dzięki energicznej akcji obecnych w lokalu aktywistów udało się zapobiec rozprzestrzenieniu ognia.

Zamierzenia rządu w W. Brytanii

W środę na inauguracyjnym posiedzeniu sesji Brytyjskiego Parlamentu królowa Elżbieta II wygłosiła mowę tronową przygotowaną przez szefa gabinetu, przedstawiając zamierzenia rządu w dziedzinie gospodarczej i społecznej na najbliższy okres.

Pomoc USA dla Izraela

Stany Zjednoczone zwiększają pomoc gospodarczą dla Izraela. W Waszyngtonie zakomunikowano oficjalnie, że w bieżącym roku finansowym Izrael otrzyma od USA pomoc na sumę 735 mln dolarów.

Wzmaga się działalność rasistów w Wielkiej Brytanii

Energiczną działalność rozwijają w W. Brytanii dwa rasistowskie ugrupowania polityczne, Front Narodowy i Partia Narodowa. Stawiają one sobie za cel doprowadzenie do przymusowej repatriacji ludności kolorowej, zamieszkałej na Wyspach Brytyjskich.

„Ojcem duchowym” tej idei jest Enoch Powell, były minister i czołowy działacz Partii Konserwatywnej, obecnie reprezentujący w brytyjskim parlamencie ugrupowanie unionistów z północnej Irlandii.

W ostatnich wyborach uzupełniających do parlamentu, kandydaci ekstremistów uzyskali 3 — 7 procent głosów. Oznacza to, że zatruta demagogia nacjonalistyczna i rasistowska znalazła drogę do kilkudziesięciu Brytyjczyków z każdego tysiąca głosujących.

Aktywiści obu ugrupowań przyznają, że bywały przypadki pobicia przez bojówkę ekstremistów przedstawicieli ludności kolorowej w celu „wytłumaczenia jej, iż jest w W. Brytanii niepotrzebna”. Jedną z głównych linii argumentacji Frontu Narodowego i Partii Narodowej jest rzekome obciążanie brytyjskiej gospodarki przez ludność kolorową, wśród której bezrobocie

jest znacznie wyższe niż w innych grupach społecznych. Jest to czysta demagogia, ponieważ liczne źródła, m. in. rządowe stwierdzają, że bez pracy kolorowych Brytyjczyków nie funkcjonowałyby sprawne liczne dziedziny gospodarki i życia społecznego, w tym transport miejski i służba zdrowia.

Postępowa część opinii publicznej W. Brytanii jednoznacznie do zwalczania tych zjawisk, niebezpiecznych dla spokoju społecznego kraju. Przeciwdziałanie rasizmowi jest jednym z głównych punktów programu Partii Pracy. Energiczną kampanię antyrasistowską prowadzą też brytyjscy komuniści. (PAP)

Rząd Suareza wywiera presję na partię opozycyjną

Minister spraw wewnętrznych Hiszpanii, Rodolfo Martín Villa i minister informacji, Andres Balsegüera Guajardo zapowiedzieli na konferencji prasowej, że rząd zamierza „energicznie” stanowisko wobec tych partii opozycyjnych, które będą wzywać społeczeństwo do wstrzymania się od udziału w wyznaczonym na 15 grudnia referendum w sprawie uchwalonej przez Kortezy (parlament) reformy politycznej. Ministrowie oświadczyli, że partia opozycyjna wzywająca do bojkotu nie będzie miała możliwości prowadzenia oficjalnej kampanii w sprawie przed głosowaniem do parlamentu. W każdym razie — oświadczył Martín Villa — nie udostępni się środków masowego przekazu Komunistycznej Partii Hiszpanii.

Rząd udzieli natomiast w toku kampanii wyborczej wszelkich ułatwień w korzystaniu z rozgłośni radiowych i kamer telewizyjnych partiom, które zalegały swą działalność na mocy ustawy o „stowarzyszeniach politycznych”.

Dotychczas skorzystały z tej możliwości jedynie partie prawicowe z ugrupowaniem koalicyjnym neofrankistowskiej, tzw. Sołuszem Ludowym na czele. Partie opozycyjne demokratyczne odmawiają skorzystania z tej formy legalizacji, ponieważ wspomniana ustawa daje rządowi prawo arbitrażu, tj. orzekania, która partia powinna zostać „nielegalna”. Do tych ostatnich rząd zalicza przede wszystkim partię komunistyczną. (PAP)

Tragiczne trzęsienie ziemi w Turcji

W środę po południu kilka regionów wschodniej Turcji nawiedziło gwałtowne trzęsienie ziemi. Jego epicentrum znajdowało się w okolicy Van, w odległości 1200 km na wschód od Stambułu.

Jak podaje radio tureckie, tragiczny bilans tego trzęsienia ziemi może wynieść kilka tysięcy zabitych. Wiele miasteczek i wsi w okolicy Van zostało zniszczonych w 95 procentach. Oczekuje się, że dokładne obliczenie liczby ofiar i rozmiarów strat, jak również sama akcja ratunkowa, będą bardzo utrudnione. Prowinca Van znajduje się w gorzszym odległym rejonie, a na najbliższe dni przewiduje się tam obfite opady deszczu i śniegu. (PAP)

Telefony SOS

Na ul. Mostowej w Poznaniu „Fiat” prowadzony przez P. B., potrafił na przejeździe pieszych, mężczyźni, który dawał ogólnych potłuczeń.

J. J. prowadzący „Warszawę” nie zachował bezpiecznej jazdy i wpadł na ulicy Zamenhofa w Poznaniu na „Nysę”. Passażer „Warszawy” B. S. został ranny.

W Środzie (woj. poznański) na ul. Paderewskiego S. O. będąc w stanie nietrzeźwym wszedł nie spodziewanie na jezdnię i potoczył się przez przejeżdżający „Fiat”. Mężczyzna doznał złamań nogi i obrażeń. (t)

Krótko

Rośnie konto NFOZ

Na koncie Narodowego Funduszu Ochrony Zdrowia zebrano 10 mld zł. Największy udział mają pracownicy uspołecznionych zakładów pracy.

Pogrzeb N. Gałczyńskiego

Na cmentarzu komunalnym na Powązkach w Warszawie odbył się wieczór pogrzeb N. Gałczyńskiego. Znanego pisaraki i tłumacza utworów z języka rosyjskiego. Była ona również współredaktorką „Pism” męża — K.J. Gałczyńskiego.

„Kosmos 867”

W Związku Radzieckim w celu kontynuowania badań przestrzeni kosmicznej wyszłono we wtorek sputnika Ziemi „Kosmos-867”.

C. A. Perez w ZSRR

Na zaproszenie Prezydium Rady Najwyższej i rządu radzieckiego przybył w środę do ZSRR z wizytą oficjalną prezydent Wenezueli, C.A. Perez.

L. Svoboda ukończył 81 lat

Sekretarz generalny KC KPCZ, prezydent CSRS, G. Husak i premier rządu CSRS, L. Sztromgal odwieźli członka KC KPCZ, gen. armii L. Svobode, który ukończył 81 lat. W imieniu KC KPCZ, rządu CSRS, KC Frontu Narodowego i całego narodu Czechosłowackiego życzyli L. Svobodzie z okazji rocznicy urodzin dobrego zdrowia i powodzenia.

Apel do rządu RFN

Zachodniemiecki komitet walki o pokój, międzynarodowa wspólpraca i powstrzymanie wysiłku zbrojnego wezwali rząd RFN do podjęcia kroków w celu zahamowania wysiłku zbrojnego i wzrostu wydatków na cele wojskowe.

Konferencja w Helsinkach

W środę rozpoczęła się w Helsinkach dwudniowa konferencja partii socjaldemokratycznych Europy północnej. Bierze w niej udział około 200 politycznych, państwowych i związkowych działaczy partii socjaldemokratycznych z państw północnoeuropejskich.

Kampania KP Hiszpanii

Hiszpańscy komuniści prowadzą ogólnokrajową kampanię pozyskiwania nowych członków KP Hiszpanii połączone z żądaniem lega-

„GŁOS WIELKOPOLSKI” — DZIENNIK ROBOTNICZEJ SPÓŁDZIELNI WYDAWNICZEJ „PRASA — KSIĄŻKA — RUCH”
Adres redakcji: Poznań, ul. Grunwaldzka 19. Adres pocztowy: skrytka nr 1074 60-959 Poznań. **Redaguje kolegium:** Wiesław Porzycki (red. naczelny), Marian Rejsierowicz i Kazimierz Marcinkowski (zastępcy redaktora naczelnego), Tadeusz Kaczmarek (sekretarz redakcji), Eugeniusz Cofka, Zbigniew Szumowski.
Wydawca: Poznańskie Wydawnictwo Prasowe RSW. **Telefony:** 600-41 łączą wszystkie działy. Dział łączności z czytelnikami 665-718. Sekretariat redaktora naczelnego 454-09. Zastępca redaktora naczelnego 665-718. Sekretarz redakcji 648-85. Dział informacji 665-939. Dział sportowy 648-45. Redakcja nocna 430-73 i 453-31. **Biuro Ogłoszeń:** Grunwaldzka 19 60-782 Poznań, tel. 665-916. Za treść i termin druku ogłoszeń redakcja nie odpowiada. **Druk** PZG im. M. Kasprzaka — Poznań.

Prenumerata: wpłaty przyjmują działy RSW „Prasa-Książka-Ruch” oraz urzędy pocztowe i doręczyciele do dnia 10 każdego miesiąca (z wyjątkiem grudnia) poprzedzającego tego okresu prenumeraty: na miesiąc (17,50 zł) kwartał (52 zł), półrocze (104 zł). **Indeks** nr 35029.

O eksporcie bez kalendarza

Jednym z najważniejszych zadań gospodarczych bieżącego roku jest — obok wzrostu produkcji dla społeczeństwa — znaczna aktywizacja eksportu, nieodzowny warunek zwiększenia możliwości importowych. Tegoroczny plan przewiduje, że obroty eksportowe kraju powinny wzrosnąć w porównaniu z rokiem ubiegłym o prawie 18 procent. Duży w tym udział przemysłu wielkopolskiego: w Leszynie — 70,6 procent, w Pilnie — 49,3 procent, w Kaliszu — 19,8 procent, w Poznaniu — 11 procent; jedynie przemysł koniński zmniejszy eksport do 97,2 procent w stosunku do roku ubiegłego.

Pomimo osiągniętego w Wielkopolsce wzrostu eksportu w trzech kwartałach br. jego dynamika była niższa od założonego planu. Wiele zakładów nie wykonało w ciągu 9 miesięcy nawet połowy swoich rocznych zadań eksportowych. Na przykład Zakłady Przemysłu Ociekającego „Polo” w Kaliszu osiągnęły wskaźnik 46,7 procent, spółdzielczość pracy województwa pilskiego 40,5 procent, Poznańskie Zakłady Koncentratów Spożywczych „Amino” — 32 procent, Fabryka Piłt Pilskich w Czarnkowie — 20 procent, Spółdzielnia „Tkacz” w Turku — 8,4 procent. Gdyby zakłady te rozliczały tak jak w produkcji krajowej, według kalendarza — stan byłby alarmujący.

Lecz przecież eksport rządzi się własnymi prawami i na realizację zadań w tym zakresie wpływa wiele czynników, nie zawsze zależnych od poszczególnych zakładów. W szeregu przedsiębiorstw zakłada się z góry, że większość zadań eksportowych zostanie zrealizowana w IV kwartale. W „Amino” na przykład, kontrakty zostały w bieżącym roku tak podpisane, że prawie całość eksportu przypada na okres od września do grudnia. Do dnia dzisiejszego zakład realizuje bieżące wszystkie zamówienia; przyspiesza się nawet, że do końca roku plan eksportu zostanie przekroczony. Nie można również rozliczać według kalendarza takich przedsiębiorstw, których eksport ma charakter sezonowy. Przykładem są tu Zakłady Chłodnicze w Poznaniu, które w ciągu 10 miesięcy zrealizowały tylko 69 procent rocznych zamówień, uzyskując 5,8 mln zł dewizowych (nawiasem mówiąc, jest to już eksport większy, niż w ciągu całego ubiegłego roku). Zaawansowanie produkcji eksportowej w

nie zostaną zrealizowane. Planowanie tego eksportu nie było więc zupełnie prawidłowe, skoro nie wzięto pod uwagę możliwości gorszego urodzaju.

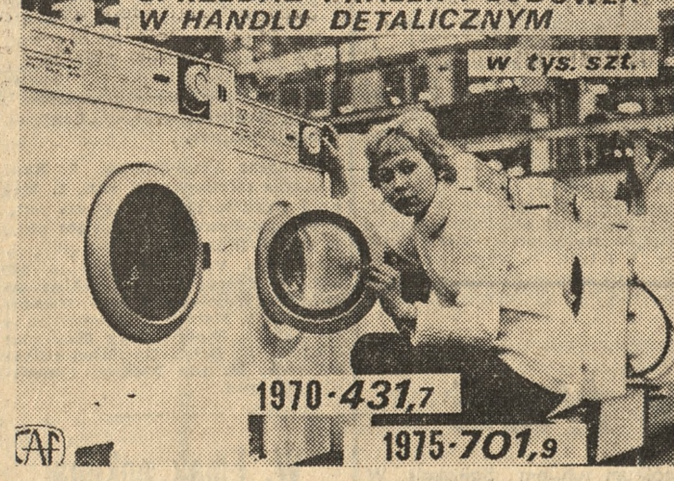
W minionych 10 miesiącach nastąpił w przemyśle wielkopolskim dalszy, znaczny wzrost obrotów z krajami RWP. Natomiast eksport do krajów kapitalistycznych realizowany jest w warunkach utrzymującej się recesji gospodarczej w tych krajach. Powoduje to trudności w zbyciu towarów, głównie w branży chemicznej, meblarskiej, obuwniczej i odzieżowej. Zakłady Przemysłu Ociekającego „Polo” w Kaliszu do końca października wykonały tylko 54 procent rocznego planu eksportu, wywiązując się jednak z wszystkich kontraktów. Za duże więc określono rezerwy eksportowe w stosunku do liczby zamówień. Zamówienia albo nie wpłynęły, albo były one nieopłacalne. I takich zamówień nie można przyjąć, bo eksport, jeśli ma spełnić swoje zadanie, musi być przede wszystkim efektywny. Oferowanie przez odbiorców cen, które czynią go nieopłacalnym, związane jest m. in. z jakością proponowanych towarów. Kryteria, jakie stosują nasi odbiorcy, są dziś znacznie zastrzeżone i tylko produkcja wysokiej jakości, nowoczesna, uwzględniająca wymagania rynku światowego ma szansę korzystnego zbytu. Przekonała się o tym Fabryka Piłt Pilskich w Czarnkowie, która ze względu na niską jakość towaru i nieodpowiedni sposób opakowania traci klientów.

Przykłady takie są na szczęście odosobnione. Ogółem stan zaawansowania rocznych zadań eksportowych w przemyśle wielkopolskim jest dobry. Większość przedsiębiorstw wywiązuje się z zadań dewizowych w terminie, wysyłając w świat towary wysokiej jakości. Mniejsze są również w IV kwartale problemy z ekspedycją towarów. Pozwala to patrzeć optymistycznie na wielkopolski eksport, w którym niemałe zadania tego roku powinny być wykonane.

GRAZYNA SZULAK

SPRZEDAŻ PRALEK I ŁODÓWEK W HANDLU DETALICZNYM

w tys. szt.

1970-431,7

1975-701,9

Fot. — CAF

U sąsiadów za Odrą

Z pomocą na co dzień

W miarę jak rośnie liczba gospodarstw domowych a w nich telewizorów, odbiorników radiowych, pralek elektrycznych zwykłych i automatycznych oraz innych zmechanizowanych urządzeń domowych, wzrasta w NRD — podobnie jak u nas — zapotrzebowanie na różne usługi. Zarazem — ze względu na to, iż pracuje tutaj zawodowo znaczna liczba kobiet — zwiększa się zainteresowanie także usługami w rodzaju czyszczenia dywanów i odzieży, prania bielizny itp. Częstość też wymagana jest pomoc z zewnątrz dla odnowienia mieszkania. Poszukuje się malarzy, fachowców od tapetowania czy kładzenia kafli w kuchni i łazience.

MODA NA MINI-KOMBINATY

Niedawno przy berlińskiej Leipzigerstrasse, otwarto super nowoczesnie urządzone i wyposażony salon kosmetyczno-fryzjerski oraz zakład szybkiego i ekspresowego czyszczenia odzieży firmy „Rewatex”. Duże to ułatwienie dla mieszkających w tym rejonie NRD. Ale zarazem skromny to tylko cynek z zakresu troski władz miasta o stałe uzupełnianie sieci placówek usługowych.

Spoglądam na jedną ze stron gazety „Berliner Zeitung”, przynoszącej dane statystyczne, dotyczące rozbudowy usług dla ludności. W latach 1970 — 1975 tylko w stolicy kraju w zakresie usług reperacyjnych zanotowano wzrost o 27 procent, w pozostałych usługach — o 30,4. O prawie 40 procent wzrosły naprawy sprzętu radiowo-telewizyjnego, o 55 — elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego, a o ponad 80 procent — lodówek, pralek i kuchenek gazowych. Już ponad 59 000 rodzin berlińskich korzysta z objazdowego systemu odbioru i dostawy bielizny przeznaczonej do prania. Czynnikiem jest w stolicy NRD 29 pralni z maszynami działającymi na zasadzie automatu — po wrzuceniu odpowiedniej monety.

Ale i w tej dziedzinie gospodarki odczuwa się znaczny brak rąk do pracy, bardziej przecież potrzebnych w przemyśle i budownictwie. Stąd — modernizowanie wykonywania usług przez ich mechanizację. Nie tylko pralnie, ale też i inne placówki wyposaża się w sprzęt przyspieszający realizację zleceń.

Przyświeca także władzom inny cel: budowa i urządzenie osiedli nowych lub dzielnice nowych domów usług. W Berlinie otwarto w tym roku dwa takie mini-kombinaty. Odwiedziłem jeden z nich przy placu Roedera, w pobliżu Weissenhof Weg, w nowym osiedlu. Jest to dwukondygnacyjny obiekt: na parterze poczta, pralnia chemiczna, obuwnik, punkt naprawy sprzętu domowego, kwiaciarnia, zakład fotograficzny, na piętrze — salon fryzjerski (dział męski na 120 klientów dziennie, damski na 200) i pomieszczenia dla osiedlowego klubu młodzieżowego. Całość — 1 700 metrów kwadratowych. Zdziwił mnie tylko brak warsztatu krawieckiego. Ale ponoć jest to placówka mniej poszukiwana w nowych osiedlach. Coraz łatwiej nabyć w sklepie gotową, dobrze wykonaną odzież. Zaś drobne naprawy wykonuje się w domu, bądź oddaje do prywatnego lub spółdzielczego zakładu rzemieślniczego.

NIE TYLKO W STOLICY

Byłoby błędem sądzić, że tylko w Berlinie dba się o zbieżność z potrzebami rozwój usług. Domy usług czynne są np. w Lipsku, Halle, Rostoku, Werdan czy Prenzlau. In formowano mnie, że każdy tego rodzaju obiekt zatrudnia do 70 osób, a działalnością swą obejmuje rejon zamieszkiwany przez około 15 000 ludzi.

W szeregu przypadków przy budowie domów usługowych pracuje młodzież. Wspomniany berliński dom — w ramach prac społecznych — pomagało budować i urządzać 2 000 studentów, a opiekę nad działającym w budynku klubem młodzieżowym sprawuje organizacja FDJ z berlińskiego zakładu Produkcji Lekkich Konstrukcji Metalowych.

Wzrost liczby placówek usługowych jest zróżnicowany w poszczególnych branżach. I tak, jeśli w poprzedniej 5-letce oddano do użytku w całej NRD 13 zakładów czyszczących wyroby z futer i specjalnych tekstyliów, to np. w jednym tylko okręgu Neubrandenburga czynnych jest dzisiaj 360 placówek przyjmujących do czyszczenia dywany. Natomiast w Brandenburgii (okręg Poczdam) działa spółdzielczy kombinat usługowy, w którego biurach można zamówić: powóz do ślubu, wykonanie pieczęci, a także zlecić naprawę parasola, dowiedzieć się o aktualnych połączeniach kolejowych w żądanym kierunku lub skorzystać

stać z pomocy tłumacza. Podobne ośrodki usługowe tworzy się także na terenie tego okręgu m. in. w Luckenwalde czy Falkensee.

I jeszcze przykład okręgu Halle. Przyjmuje się tutaj w placówkach usługowych, głównie spółdzielczych, zlecenia w około stu rozmaitych branżach. Tylko w latach 1971 — 1975 działalność usługowa wszystkich warsztatów wzrosła o 60 procent w porównaniu z poprzednią 5-letką.

TAKŻE W KOLEJCE

Obok stałego zwiększania liczby punktów usługowych notuje się wszakże w NRD — w rozmaitych dziedzinach — spore przeszkody w terminowym załatwianiu klientów. Usługowe paradoksy występują tu mimo wszelkich działań z gruntu pozytywnych.

Można na przykład oczekiwać, że w pralni chemicznej w ciągu 3 godzin wyczyszcza garderobę. Ale do fryzjera czeka się w kolejce; niekiedy kilka lub kilkanaście dni. Do strzyżenia włosów czy ułożenia fryzury należy się zapisać i przybyć w ustalonym przez pracownika zakładu terminie. Odradzano mi pójście do salonu fryzjerskiego w celu zgolenia zarostu. Nie ma bowiem gwarancji, że fryzjer będzie to mógł uczynić natychmiast. Na ogolenie się lepiej poświęcić parę minut każdego ranka we własnej łazience...

Zresztą nie tylko fryzjerzy są tak bardzo „obłożeni” zleceniami i opóźnieniami w ich realizacji (nieodstatak personele). Mówiono mi, że dość długo trzeba czekać u obuwnika, krawcy, trwałego czasu wykonanie zlecenia renowacji mieszkania czy usunięcie awarii wodnej instalacji mieszkaniowej. Zaś we wspomnianym okręgu Poczdam notuję się trudności w szybkiej naprawie sprzętu gospodarstwa domowego czy radiowo-telewizyjnego. Dopiero w przyszłym roku ten zakres usług zostanie usprawniony.

Pełnego obrazu rozwoju usług nie dają wskaźniki liczbowe. Ujawniają one tylko określone trendy rozwojowe i konieczności w najbardziej zaniebawianych czy rozwojowych branżach. Pozostaje wszakże znaczna dziedzina, w której nieprędko zaspokoje się w NRD narastające potrzeby. Toteż wiele czyni się w zakresie kształcenia kadr, szczególnie dla sfery usług najbardziej popularnych.

EUGENIUSZ COFTA

Zrzeszenie Katolików Caritas w 25 latach swej działalności zapisało piękną kartę służby człowiekowi. Skupia ono duchownych i ludzi świeckich, którzy sięgnęli do najlepszych tradycji polskiego duchowieństwa, Kościoła katolickiego w pracy dla dobra bliźniego i Ojczyzny tradycji postaw społecznych, obywatelskich i patriotycznych. O takich postawach, o rozszerzaniu zasięgu oddziaływania mówiono m. in. na niedawnym V Walnym Zjeździe Caritas. Min. Kazimierz Kąkol w przemówieniu na Zjeździe dał wyraz „wysokiemu uznaniu, jakie mają władze państwowe dla działalności i dorobku Waszej organizacji (...). Wierni temu posłannictwu — mówił — określanemu tak lapidarnie a zarazem w nazwie Waszej Organizacji Caritas, powodowani miłością bliźniego utrwaliliśmy postawę obywatelskiego zaangażowania, afirmacji ustroju sprzyjającego społecznej, pomocy potrzebującym. Patriotyzm czynił Wam szczególnie bliskim program działania na rzecz budowy socjalistycznej ojczyzny, matki wszystkich, bez wyjątków, swych synów”.

Księża — obywatele

Osiągnięcia Zrzeszenia Caritas

duchowieństwa katolickiego (Kościoł katolicki ma ponad 6 500 parafii). Prawie co siódma parafia kieruje działacz Caritas. Coraz liczniejsze i szerzące się są z roku na rok grono sympatyków, współpracowników Caritas w swej działalności duszpasterskiej sięgających do programu i zasad zrzeszenia. Stwarza to ogromne możliwości przeniknięcia pracy duszpasterskiej, katechetycznej, katechetycznej treści i służby, podnoszeniem moralności społecznej, wiernych. Księża z Caritasu, ich sympatycy i koledzy nie pomijają tych spraw w swej działalności wśród wiernych. Mieści się to zresztą w nakazach etyki chrześcijańskiej, w naukach i zaleceniach Jana XXIII, Pawła VI i dokumentach Soboru Watykańskiego II, aby współdziałać w tym co dobre i co do dobrego prowadzi, niezależnie od światopoglądowych różnic. Mówi o tym dobitnie na zjeździe ks. M. Michalski: „Każdy posiada ogromne możliwości oddziaływania na swych parafian, przede wszystkim w

zakresie moralności społecznej. Ambona, konfesjonał, punkty katechetyczne — to nieocenione źródła dla kształtowania pozytywnych postaw społecznych i obywatelskich wiernych, dla wykorzenienia złych nawyków i niepokojących zjawisk jak pijactwo, marnotrawstwo, nieposzanowanie mienia społecznego itp. Powinniśmy wszyscy korzystać z tych możliwości oddziaływania na wiernych ze świadomością, że jest to praca przynosząca konkretne efekty w dziele pomnażania dorobku naszej Ojczyzny”.

Niemalą rolę spełniają również księża w pobudzaniu parafian do czynów społecznych — budowy dróg, ośrodków zdrowia, upiększaniu osiedli i wsi. Często dają w tych pracach osobisty przykład.

Caritas — znaczy po prostu miłość bliźniego w szeroko pojętym znaczeniu. Polski Caritas dobrze wypełnia ten humanitarny nakaz. Zrzeszenie wkłada na siebie troskę o ludzi potrzebujących stałej pomocy, serca i dobroci — opiekę nad upośledzonymi, nieuleczalnie

chorymi, kalekami, starcami. Obecnie Caritas prowadzi ponad 200 różnych rodzajów domów i zakładów opiekuńczych w kraju. 129 tych domów o specjalizacji pomocy społecznej dla dzieci i dorosłych stanowi 35 proc. takich obiektów w skali krajowej. 47 Zakładów Wychowawczych i 12 Lecznico-Wychowawczych dla dzieci o niedorozwoju umysłowym bądź psychicznym — to wszystko daje obraz poświecenia i ofiarności. W domach wszystkich typów jest 14 750 miejsc. Buduje się nowe ośrodki, rozbudowuje się istniejące. Niedawno w Kaliszu odbyła się uroczystość wmurowania aktu erekcyjnego i kamienia węgielnego pod nowoczesny pawilon. Dokonał tego sekretarz episkopatu, ksiądz biskup Dąbrowski w obecności ks. Owczaraka, sekretarza generalnego Caritas, posła J. Sawajnera oraz dyrektora rzymskiego domu macierzystego Księża Orionistów, ks. J. Zambardieri. W domach opiekuńczych pracują 6 792 osoby, w tym 2 752 braci i siostry z 49 różnych zgromadzeń zakonnych. Caritas zatrudnia

432 lekarzy różnych specjalności, 712 pielęgniarek, ponad 1 600 osób pomocniczego personelu medycznego, 813 wyspecjalizowanych pedagogów.

W zakładach opieki społecznej nie tylko troszczy się o zdrowie i wyżywienie wychowanków. Uczy rozmaitych zawodów np. krawiectwa, dziewiarstwa, szewstwa, stolarstwa, introligatorstwa, gospodarstwa domowego, ogrodnictwa. W 29 zakładach działają zespoły muzyczne i estradowe, w 18 zespołach sportowych, różne sekcje zainteresowań np. turystyczne, przyrodnicze, fotograficzne. Nie trzeba chyba wiele mówić ile to daje satysfakcji i korzyści osobistych, społecznych. W Zakładach Wychowawczych i Domach Dziecka, Caritas kształtuje podopiecznych, którzy pochodzą z kręgów młodzieży trudnej i zaniebanej na pełnowartościowych, rozumiejących swe obowiązki obywateli.

Caritas działa na rzecz wspólnoty wszystkich obywateli we Froncie Jedności Narodu. Uczestniczy też w waż-

nych wydarzeniach międzynarodowych służących umocnieniu pokoju i bezpieczeństwa w świecie, m. in. w Światowym Kongresie Pokoju w Moskwie w 1973 r., w Bałtyckich Dniach Pokoju w Helsinkach, Konferencji Berlińskiej Katolików z Państw Europejskich. „Jako działacze katolicki — czytamy w rezolucji V Walnego Zjazdu Caritas — ze szczególną satysfakcją i radością powitaliśmy fakt spotkania się pokojowych wysiłków państw socjalistycznych z działalnością na tym polu Stolicy Apostolskiej”.

Władze państwowe wysoko cenią dorobek i pracę Caritasu, czemu dają wyraz w pomocy materialnej, w wysokich odznaczeniach jego działaczy, w pomocy w ustanowie Funduszu Ubezpieczenia Emerytalnego. Duchownych, którzy zapewniają księżom z Caritas opiekę, pewność i spokój na starość.

Z okazji 25-lecia Zrzeszenia Katolików Caritas otrzymało błogosławieństwo papieża Pawła VI. Takie samo apostołskie błogosławieństwo papieskie otrzymał tygodnik Caritas.

Dokończenie na str. 4

WŁODZIMIERZ WANAT

KORZYSTNE WARUNKI ZAKUPU NA RATY

Telewizorów do odbioru programu kolorowego

Z IMPORTU PRODUKCJI ZSRR

30% WPLATY GOTÓWKĄ — RESZTA NA 12 RAT MIESIĘCZNYCH

ZAPRASZAJĄ BRANŻOWE SKLEPY WPHW — ODDZIAŁ OBROTU ARTYKUŁAMI WYPOSAŻENIA MIESZKAŃ

w POZNANIU

— ul. Czerwonej Armii 51

— ul. Głogowska 113/117

— ul. Wojska Polskiego 6/8

— ul. Wielka 9

— ul. Dzierżyńskiego 124

— Rynek Jeżycki 1

— Os. Piastowskie 74

— ul. Cedrowa 6

— ul. Swoboda 22/24

oraz w WOJEWÓDZTWIE

5168-K1

Praca • Nauka

Wolontariusz do gospodarstwa rolnego. Wy nagrodzenie dobre. Kandydaci, Borzysław, poczta Grodzisk, woj. poznański. 1363p

Lakierników i ucznia

przyjmie lakiernia samochodów — Raczynski, Poznań, Biegańskiego 8, dojazd autobusem nr 51, do ul. Umultowskiej. 7517g

Kupno • Sprzedaż

Pilnie kupię książkę „Bionika ruchu”, Morecki Ekiel Fidelus. Tel. 469-59, wieczorem. 7826g

Szafę antyczną do rzeźby

dużą oraz łóżko, kupię. Oferty — „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 7829g.

Obrazy, figurki, kryształ, różne starożytności, sprzedam. Tel. 525-53. 6419g

Sprzedam tanio łóżko, materace, fotel kuchenny, lampy, leżak. Osiedle Powstań Narodowych 31 m. 4. 5175g

Sprzedam opony 14x700 i 750. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 8310g.

Samochody

Sprzedam „Dacie”, Osiedle Kosmonautów 1 m. 146. 8357g

Sprzedam Skodę S100-Lux. Stan dobry. Rocznik 1974. Leszno, ul. Opalińskich 30/4, tel. 54-48, po godz. 17.

Zuka (blaszaka), stan dobry, pilnie sprzedam. Michał Dudziński, Krątko-wo 47, gmina Ślawa, koło Wschowy. 1354p

Pilnie kupię Fiata 126p, stan idealny, rok 1974. 1975. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 8291g.

Lokale

Małżeństwo lekarskie, poszukuje opiekunki do rocznego dziecka. Poznań, ul. Promienista 8, po godzinie 16. 8081g

Poszukuje garażu, najchętniej dzielnica Górczyn. Głogowska 167 m. 2. 8223g

Nieruchomości

Dom w Gnieźnie, nowy, c.o., woda, kanalizacja, piętro do wykończenia — sprzedam. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 1347p

Kupię działkę rekreacyjną, okolice Poznania, najchętniej Kiekrz. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 6723g.

Żguby • Różne

2.000,— nagrody za wskazanie miejsca pobytu lub zwrot suczki rasy bokser jasno-brązowej, z białym przodem, białymi łapami, uszy nieprzycięte, zaginionej w październiku w Puszczykowie. Wiadomość: Kozłowski, Poznań, Prusa 14, tel. 440-59. 8375g

Wypożyczalnia elegancji

garderoby ślubnej. Poznań, ul. Paderewskiego 1 — Ciesielska. 6320g

Zagubiono legitym. Polskiego Związku Łowieckiego nr 35831, na nazwisko Marian Marchwian. 8325g

Naprawa lodówek. Telefon 33-16-07, — Hajdych. 5537g

Pracownicy poszukiwani

Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Poznaniu, ul. Głogowska 131 — przyjmuje zgłoszenia kandydatów na przeszkolenie w zawodzie

motorniczego tramwajowego.

Na szkolenie przyjmowani są mężczyźni i kobiety po ukończeniu 20 lat życia, z wykształceniem podstawowym.

Kurs trwa dwa miesiące. W okresie szkolenia słuchacze otrzymują wynagrodzenie. Dla zamiejscowych zapewnia się zakwaterowanie.

Szczegółowych informacji o warunkach pracy i płacy udziela oraz zgłoszenia przyjmuje dział spraw osobowych, ul. Głogowska 131, III piętro, pokój 32 i 34, telefon 612-41, wewn. 32 lub 34. 4488-K1

KOMBINAT BUDOWLANY „REMO - BUD”
Spółdzielnia Pracy
Oddział Budowlano-Montażowy
60-179 Poznań, ul. Jeleniogórska 7
TELEFON 67-60-86
W ogłoszeniu z 20 bm. mylnie podano nr tel. 67-60-36. 5122-K1

Przetarg

Centrala Wytworczosci i Handlu Dewocynego „ARS CHRISTIANA”, Warszawa, ul. Ogrodowa 37 — zaprasza do składania ofert wraz z wzorami na:

1. a) rzeźby, plakaty, metaloplastyki, obrazy ręcznie malowane, figury o charakterze sztuki sakralnej, do dostawy w obrocie CAŁOROCZNYM,

b) różnego rodzaju wyroby artystyczne o charakterze pamiątkarskim jak: rzeźby, obrazy ręcznie malowane, plakietki, figurki, metaloplastyka, karnety okolicznościowe — do dostawy w obrocie CAŁOROCZNYM,

2) artykuły związane z SEZONEM KOMUNIJNYM jak: karnety, laurki, pamiątki, medaliony, chusteczki i rekawiczki komunijne oraz wszelkiego rodzaju galanterię okolicznościową,

3) artykuły związane z SEZONEM WIELKANOCNYM jak: karnety, pisanki, palemki z drzewa, ozdoby dekoracyjne.

Komisijne otwarcie ofert do rozpatrzenia w trybie postępowania przetargowego nastąpi w ciągu 14 dni od daty ukazania się niniejszego ogłoszenia o godz. 11 w n. Centrali Warszawa, Ogrodowa 37.

Oferty przyjmowane są od przedsiębiorstw państwowych, spółdzielczości pracy, rzemiosła, plastyków zrzeszonych w ZPAP oraz innych osób fizycznych i prawnych, posiadających odpowiednie uprawnienia i zezwolenia władz administracyjnych.

Przyjęcie i zaakceptowanie ofert i wzorów może spowodować zawarcie umów długoterminowych na dostawy ciągle.

Rozpatrywanie ofert, tryb składania zamówień, warunki dostawy i rozliczeń dokonywane będą na zasadach określonych obowiązującymi przepisami Ministerstwa Handlu Wewnętrznego i Usług w zakresie omawianej problematyki.

Szczegółowych informacji udziela Dział Handlowy, tel. 20-70-01 w. 13 oraz 24-37-05. 2620-K2

Komunikat

Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Poznaniu — zawiadamia, że w związku z robotami inwestycyjnymi — nas api 26 listopada br. (piątek), w godz. od 8 do 16 —

PRZERWA W DOSTAWIE WODY po wschodniej stronie ulicy Głogowskiej, na odcinku od ulicy Zachodniej do ul. Kanłowej i po północnej stronie ul. Gąsiorowskich.

Wszystkich zainteresowanych mieszkańców i zakłady przemysłowe prosimy o poczynienie odpowiednich zapasów wody. 5206-K1

W dniu 22 listopada 1976 r. zmarł nasz długoletni, ceniony i zasłużony kolega

EDMUND WASIELEWSKI
mistrz elektryk

Z żalem żegnamy dobrego kolega. Cześć Jego pamięci!

Serdeczne wyrazy współczucia rodzinie Zmarłego składają

Rada, Zarząd, członkowie i pracownicy Spółdzielni Rzemieślniczej i Elektrotechnicznej w Poznaniu, ul. Mostowa 14a. 3215-K3

† Dnia 22 listopada 1976 roku zmarła, opatrzona Sakramentami św., przeżywszy lat 42, moja najdroższa żona i kochana mama, sp.

GABRIELA HARMATA
z domu Mierzejewska

Pogrzeb odbędzie się dnia 27 bm. o godz. 9.40 na cmentarzu na Junikowie.

W głębokim smutku pogrążony
mąż z dziećmi

Ul. Chwaliszewo 74 m. 2. 3210-U3

† Dnia 23 listopada 1976 r. zmarł nagle, przeżywszy 52 lata, nasz najukochańszy mąż, ojciec, syn, teść, dziadek, zięć i brat, sp.

KAZIMIERZ FIGLER
sędzia Sądu Wojewódzkiego

Pogrzeb odbędzie się dnia 27 bm. o godz. 14 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążony
żona z rodziną
Prosimy o nieskładanie kondolencji. 3222-U3

Dnia 22 listopada 1976 r. zmarł długoletni i zasłużony pracownik naszego Oddziału

tow. JAN SOCHA
I sekretarz POP

odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem 30-lecia PRL, Odznaką 10 lat w Służbie Narodu, Brązową Odznaką Janka Krasickiego, Odznaką Honorową m. Poznania oraz wieloma innymi odznaczeniami.

W Zmarłym straciłmy cenionego pracownika, serdecznego kolega oraz aktywnego działacza partyjnego i związkowego.

Pogrzeb odbędzie się 26 listopada br. o godzinie 14.50 na cmentarzu komunalnym na Junikowie.

Rodzinie Zmarłego wyrazy współczucia składają:

Dyrekcja, POP, Rada Zakładowa i współpracownicy
P PKS Oddziału II w Poznaniu. 3217-K3

W dniu 23 listopada 1976 r. zmarła po ciężkich cierpieniach moja droga teściowa i kochana babcia, sp.

HALINA KORUS
z domu Baranowska
dyplomowana pielęgniarka

Pogrzeb odbędzie się dnia 27 bm. o godz. 9 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim smutku pogrążeni
synowa i wnuczek

Ul. Rycerska 16. 3221-U3

Dnia 22 listopada 1976 r. zmarł mój najdroższy mąż, ojciec, syn, zięć, brat, szwagier i wujek, przeżywszy lat 42

JAN SOCHA

Pogrzeb odbędzie się dnia 26 bm. o godz. 14.50 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążona
żona z rodziną

Prosimy o nieskładanie kondolencji.
Plac Waryńskiego 8 m. 16. 3206-U3

† Dnia 23 listopada 1976 r. przeżywszy lat 71 zmarł nasz drogi mąż, ojciec, teść, dziadek, brat i szwagier

STEFAN MATUSZAK
Pogrzeb odbędzie się dnia 26 bm. o godz. 13 przy kościele św. Marcina w Swarzędzu.
Pogrążona w smutku
żona z rodziną 8355g

Z żalem zawiadamiamy, że w dniu 22 listopada 1976 r. zmarł nasz długoletni pracownik

IGNACY SZYMANDERA
odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i innymi odznaczeniami.

Zmarły był długoletnim przewodniczącym Rady Oddziałowej, członkiem Prezydium i Rady Zakładowej ZZPR.

Rodzinie Zmarłego składają wyrazy serdecznego współczucia

Dyrekcja, Rada Zakładowa ZZPR, Komitet Zakładowy ZZPR i pracownicy Przedsiębiorstwa PGR Książ Wlkp. 3234-K3

Dnia 23 listopada 1976 r. zakończyła swój pracowity żywot po krótkiej chorobie moja ukochana żona, nasza droga matka, siostra, teściowa, babcia, szwagierka i ciocia, sp.

HELENA ZEMBATOWA
z domu Banas

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 27 bm. o godzinie 12.15 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim smutku pogrążona
RODZINA

Kraśnickiego 4/5.

Uprasza się o nieskładanie kondolencji.

Na uczestników pogrzebu będzie czekał autobus przed domem żałoby. 8304g

† Dnia 21 listopada 1976 r. zmarł w Poznaniu po długiej i ciężkiej chorobie nasz ojciec, brat i dziadek, sp.

dr HENRYK LISSOWSKI
odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski

Nabożeństwo żałobne zostanie odprawione w dniu 26 bm. o godz. 9 w kościele parafialnym w Mikuszowicach.

Pogrzeb odbędzie się tego samego dnia o godzinie 14.30 na cmentarzu w Błesku-Białej przy ul. Grunwaldzkiej.

Strapiłona
RODZINA

Katowice. 8356g

† Dnia 22 listopada 1976 r. odszedł od nas nagle, opatrzone Sakramentami św., mój najdroższy i nigdy niezapomniany mąż, tatus, teść, brat, zięć, szwagier i wujek, sp.

MARIAN FIRLIK
mistrz elektryk
Pogrzeb odbędzie się dnia 26 bm. o godz. 14.30 na cmentarzu w Zabikowie.
W głębokim żalu pogrążona
żona z rodziną
Luboń 1, ul. Jagiełły 12a. 8356g

Dnia 22 listopada 1976 r. zmarł nasz drogi brat, szwagier i wujek, sp.

ADAM BILIŃSKI
nauczyciel

Pogrzeb odbędzie się dnia 27 bm. a godz. 13.25 na cmentarzu na Junikowie.

W smutku pogrążona
RODZINA

Os. Piastowskie 88 m. 22,
dawniej ul. Dzierżyńskiego 262. 3207-U3

Dnia 21 listopada 1976 r. zmarł po ciężkich cierpieniach, opatrzone Sakramentami św., najdroższy i kochający mąż, i tatus brat i szwagier

EUGENIUSZ CIESIELSKI

Pogrzeb odbędzie się dnia 26 bm. o godz. 11 w Niepruszewie.

W głębokim bólu
żona z synkiem i rodziną

Autobus sprzed domu żałoby o godz. 16. 8302g

† Dnia 22 listopada 1976 roku zmarł w wieku 69 lat, opatrzone Sakramentami św., mój najdroższy, zawsze troskliwy mąż, ojciec, teść i dziadzius, sp.

IGNACY BINIAK

Pogrzeb odbędzie się dnia 26 bm. o godz. 14.15 na cmentarzu junikowskim.

Strapiłona
żona z rodziną

Plewińska, ul. Fabianowska 23. 3206-U3

† Dnia 24 listopada 1976 r. zmarła po ciężkich cierpieniach, opatrzone Sakramentami św., ukochana mama, teściowa, babcia i siostra, przeżywszy lat 82, sp.

ŁUCJA MROCZKOWSKA

Pogrzeb odbędzie się dnia 27 bm. o godz. 12 na cmentarzu na Miłostowie.

Syn z rodziną

3209-U3

† Dnia 23 listopada 1976 r. zginął śmiercią tragiczną, w wieku 55 lat, najdroższy, najukochańszy, nigdy niezapomniany mąż, tatusiek, dziadzius i teść

MARIAN SZALEK
Pogrzeb odbędzie się dnia 26 bm. o godz. 9.15 na cmentarzu junikowskim.
W głębokim smutku pogrążona
RODZINA
Ul. Rolna 17a m. 1. 8401g

TEATR

OPERA — g. 19 „Faust”.
MUZYCZNY — g. 19 „Machiavel”.
POLSKI — g. 19 „Derby w pałacu”.
NOWY — g. 19 „Zabawa jak nigdy”.

KINA

KDF MUZA — g. 10, 12.30, 15.30 „Droga do Saliny” (fr. 18 l.), g. 17.30, 20 „Amarcord” (wł. 15 l.).
KDF PALACOWE — g. 16, 19 „Nashville” (USA 15 l.).
20 „Zapach kobiety” (wł. 18 l.).
BALTYK — g. 10, 12.30, 15.30, 18.20 „Flie story” (fr.-wł. 18 l.).
GONG — g. 10 „Włoch szuka żony” (wł. 15 l.), g. 12 „Zbuntowani” (bulg. 15 l.), g. 16, 18, 20 „Policjanci” (USA 18 l.).
GWIAZDA — g. 10, 12, 14, 16 „Noce widma” (ang. 18 l.), g. 18 „Prawo gwałtu” (USA 18 l.).
KOSMOS — g. 17, 20 „Ziemia obiecana” (pol. 15 l.).
MALTA — g. 19 DKF — s. zamkn.
MINIATURKA — g. 15.30 „Weronika w kraju czarów” (rum. b.o.).
PANCERNIAK — g. 17, 19.30 „Powrót tajemniczego blondyna” (fr. 15 l.).
RIALTO — g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20 „Seksja specjalna” (fr.-wł.-RFN 15 l.).
RUSALKI (Swarzędz) — g. 15, 17, 19.30 „Daleko na zachodzie” (radz. b.o.).
TECZA — g. 15.30 „W drodze na Kasjopeję” (radz. b.o.), g. 17.15 „Spotkanie na Kasjopei” (radz. b.o.), g. 19 „Biały baszyk” (radz. 12 l.).
WARTA — g. 10, 12.30, 15.15, 17.30, 20 „Trzęsienie ziemi” (USA 15 l.).
WCZASOWICZ (Puszczykowo) — g. 14.45, 16.45 „Drogi chłopiec” (radz. b.o.), g. 18.45 „Cyruk” (radz. b.o.).
WILDA — g. 10, 12.30, 15, 20.30 „Moi przyjaciele” (wł.-fr. 15 l.), g. 17.30 s. zamkn.
WRZOS (Lubon) — g. 18 „Zew krwi” (ang. 12 l.).
WRZOS (Mosina) — g. 17, 19.15 „Łos człowieka” (radz. b.o.).
ZOO — ul. Krawcowa i ul. Zwierzyniecka — g. 9-16.

DYŻURY

SZPITAL: interna, chirurgia, okulistyka, neurologia, laryngologia — ul. Lutycka; chirurgia dziecięca — ul. Krzywiewicza 7.
Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Poznaniu, ul. Chełmńskiego 20 — tel. 66-00-66
nagłe zachorowania w domu, porady lekarskie i w miejscach publicznych — tel. 999.
Podstacje: ul. Bukowa 1, tel. 32-12-61; Osiedle Piastowskie 15, tel. 722-24; ul. Ugory 18, tel. 592-30
ul. Kosciuszki 103, tel. 544-45; Lubon, tel. 120-389; Swarzędz — tel. 209 i 544-44.
Centralny Ośrodek Informacji Poznański Służby Zdrowia czynny codziennie g. 1-22, tel. 989.
Telefon Zawana 988 czynny całą dobę, ul. Marcinkowskiego — dyżurują: lekarz psychiatra, wzgl. psycholog. Porady prawne główne z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego, leczenia odwykowego i chorób społecznych, tel. 522-91.
Apteki tylko dyżury nocne: Dąbrowskiego 140/142, Główna 56, Dzierżyńskiego 349, Mickiewicza 22, Mazowiecka 12, Kornicka 24; Osiedle Przyjaźni Pawilon 141, Starecka 18, Głogowska 107/109, al. Marcinkowskiego 11 (całą dobę).

RADIO

PROGRAM I: 8.10 Mel. naszych przyjaciół; 8.35 H. Debach zaprasza; 9.05 Dla kl. III i IV (cz. polski); 9.25 Piosenki i tańce artystów narodowych ZSTK; 10.05 Koncert polski na różne instrumenty; 10.30 „Lalka” — pow.; 10.40 O. Peterson gra bossa-novy; 11.12 Mosaika polskich mel. ze szczytów; 11.30 Szczecin na muzyce; 12.25 Szczecin na muzyce; 13.15 Dom i miasto; 13.35 Spotkanie z folklorem; 14 Zagadki muzyczne; 14.25 Człowiek i środowisko — gaw. Zygmunta Trzebińskiego; 14.30 Spiewamy i tańczymy — magazyn PWA; 15.10 Z polskiej fonoteki; 15.35 Z lekką muzyką przez lat; 16.11 Antologia jazzu polskiego; 16.35 Estrada przyjaciół; 17 Radiokurier; 17.20 Parada polskiej piosenki; 18 Muzyka i Aktualności; 18.30 Twórcy polskiej piosenki; 19.15 Ork. P.R. i TV w Katowicach; 20.05 NURT — Ocena uczniów na lekcjach matematyki; 20.25 Nowości płytowe; 20.45 Krokowa sportowa; 21.15 Koncert żywych; 22.20 Zespół „Chaiturk”; 22.30 Rep. na zamówienie; 22.45 Minirecital A. Zwierzka; 23.10 Korespondencja z zagranicy; 23.19 Konc. żywych od Polonii zagranicznej dla rodzin w kraju.
Wiadomości: 0.01, 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 12.05, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23.
PROGRAM II: 7.45 Konc. poran. my muzyki słowiańskiej; 8.35 Dzień wspaniałych — ludzie wielkiej gry; 9 W kregu muzyki hiszpańskiej; 9.40 Tu Radio Moskwa; 10 „Odpowiednie dać rzeczy słowo” — basnie z tysiąca i jednej nocy; 10.20 Muzyka operowa; 10.40 Nie ma marginesu; 11 Dla kl. VIII (geografia); „Po

Dobre wyniki poznańskich inicjatyw

Młodzi — kulturze, kultura — młodym

Kiedy przed kilkunastu laty nauczyciele nowatorzy województwa poznańskiego przystąpili do unowocześnienia szkół, do zmiany modelu pracy pedagogicznej, ważne miejsce wyznaczyli kulturze. W społeczeństwie socjalistycznym nie sposób oddzielić ją od działalności społecznej i gospodarczej. Uznano, że młodych należy nakłaniać nie tylko do korzystania z różnych form kultury, ale i do jej współtworzenia. Kultura jako środek wychowania ma towarzyszyć działaniu szkoły na wszystkich jej szczeblach, wypełnić czas wolny.

Podobnie jak w dydaktyce, zaczęto szukać nowych metod przekazywania młodzieży wiedzy o sztuce i kulturze. Sprzyjający klimat stworzyła inspiracja, zainteresowanie i pomoc władz partyjnych i administracyjnych. Rolę wychowania młodzieży przez kulturę i dla kultury podkreślił jednoznacznie trzy kolejne programy rozwoju i doskonalenia oświaty w województwie poznańskim.

Postanowiono szerzej niż dotychczas wykorzystywać w upowszechnianiu kultury placówki profesjonalne. Regułą stało się prezentowanie młodzieży najlepszych dzieł i wykonawców. W drodze poszukiwań zaczęli krystalizować się nowe rozwiązania, powstały nowe formy: Pro Sinfonika, Proscenium, Pro Libris, kluby X Muzy, spotkania w Muzeum Archeologicznym i Muzeum Narodowym oraz Młodzieżowe Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Organizatorzy od początku założyli, że kontakty z placówkami kulturalnymi nie będą się ograniczały do prezentacji z jednej i konsumpcji z drugiej strony, lecz że będą one polegać na współtworzeniu.

Najwcześniej, bo w 1968 roku, przy Poznańskiej Filharmonii powstał ruch miłośników muzyki. Jego celem jest rozwój kultury muzycznej wśród młodzieży — znajomość zarówno muzyki klasycznej jak i współczesnej. Członkowie artyści odwiedzający Poznań biorą udział w koncertach i spotkaniach z członkami klubów

Pro Sinfoniki. Również w opracowaniu programu artystycznego ruchu uczestniczyli najwybitniejsi kompozytorzy, muzykolodzy, wykonawcy, pedagodzy. Pro Sinfonika stanowi uzupełnienie i wzbogacenie szkolnego programu muzycznego. Muzyczna edukacja rozpoczyna się od przedszkoli. W szkołach, z inspiracji Pro Sinfoniki, powstały zespoły muzyczne. Programowa działalność tego ruchu związana z Państwową Filharmonią w Poznaniu i Operą Poznańską. Młodzieży zaś przyniesiono szerokie prawa we współzrządzaniu organizacją. Wydawnictwa, zespoły artystyczne, koła, kluby wtałmniczonych, uniwersytet muzyczny — oto formy uatrakcyjnijace naukę muzyki, prawie w całości prowadzone przez młodzież.

Oprócz Pro Sinfoniki Poznańska Filharmonia prowadzi koncerty dla gminnych szkół zbiorczych oraz koncerty w szkołach województwa poznańskiego.

Niektóre z form organizacyjnych Pro Sinfoniki przejęło Proscenium. Ostoją tego ruchu stał się poznański Teatr Nowy. Miłośnicy Teatru są uczniami szkół ponadpodstawowych. Przybliżenie teatru ma ich nauczyć nie tylko rozumienia praw, którymi rządzi się teatr, ale wykształcić nawyk aktywnego uczestnictwa w kulturze, wrażliwość na piękno, umiejętność oceny problemów moralnych, politycznych, pobudzić do refleksji filozoficznych. Młodzieży spotykają się z aktorami, uczestniczą w organizowanych przez Teatr Nowy dyskusjach o sztuce teatru. Program rozumienia teatru obejmuje zajęcia w ciągu 3 lat. Zajęcia w teatrze, za kulisami, udział w spektaklach — to wszystko niewątpliwie pasjonuje młodzież, lecz zasadniczą działalność Proscenium koncentruje się w szkole. Działalność wielu klubów skupia się na pracy w szkolnych zespołach artystycznych. Ruch Proscenium zapoczątkowany w Gnieźnie zainspirował przegłądy dorobku tych szkolnych zespołów. Co dwa lata odby-

wają się interesujące konfrontacje sceny szkolnej. Ruch Pro Libris ugruntował nawyk samodzielnej pracy z książką, co w dobie ustawicznego kształcenia ma podstawowe znaczenie. Istotą działalności klubów Pro Libris jest kształtowanie osobowości jej członków oraz propagowanie czytelnictwa i dobrej książki.

W kształtowaniu nawyków kulturalnych pedagogów nie pomineli filmu. Postanowili go wykorzystać do dyskusji o moralności, polityce, świecie, o człowieku. Takie m. in. cele, oprócz poznania warsztatu filmowego, mają kluby X Muzy. Ich uczestnicy spotykają się z twórcami, dyskutują. W Pałacu Kultury w Poznaniu zorganizowano dla nauczycieli zainteresowanych filmem roczne seminarium. Stara to prawda, że rezultaty

każdego przedsięwzięcia uzależnione są przede wszystkim od nauczycieli.

W województwie poznańskim, sądząc po dotychczasowych doświadczeniach wokół spraw upowszechnienia kultury, udało się skupić ofiarnych, zaangażowanych nauczycieli oraz działaczy, pracowników instytucji artystycznych, artystów. Czy wybrano najlepsze formy realizacji? Treści są zbieżne z założeniami dziesięciolatk preferującej kształtowanie osobowości pełnej, wrażliwej. Faktem bezspornym jest, że dzięki inicjatywie ludzi dobrej roboty uatrakcyjniono dotychczasowe formy zajęć pozalekcyjnych, przystosowano je do poziomu i możliwości percepcji współczesnej młodzieży.

BARBARA GRZEGORZEWSKA

W Wielkopolsce

Wystawy plakatu społeczno-politycznego

Do obchodów tegorocznych Dni Książki Społeczno-Politycznej w Wielkopolsce włączył się także Oddział Krajowej Agencji Wydawniczej w Poznaniu. Zorganizował on kilka interesujących wystaw plakatu o tematyce tej dekad, które czynne są obecnie w różnych placówkach kulturalnych. Plakaty wielu znanych artystów i wykonane różną techniką eksponowane są obecnie w: filii poznańskiej Biblioteki E. Raczyńskiego w Fabianowie, Domu Kultury „Pod Lipami” w Poznaniu, Fabryce Narzędzi Chirurgicalnych „Chifa” w Nowym Tomyslu (woj. poznański) i Domu Kultury w Koninie. (bop)

Teren wokół „okrągłaka” w nowoczesnej oprawie

Na zdjęciu: prace rozbiórkowe domu przy „okrągłaku”.

Fot. — H. Kamza

Wszystkie zmiany, które następują w centrum Poznania, stanowią jeden z etapów projektowanej przebudowy tego fragmentu miasta. W przyszłości bowiem centrum (w obrębie ulic: Czerwonej Armii, Lampego, Mielżyńskiego, placu Młodej Gwardii i Ratajczaka) otrzyma nowy kształt. Na razie zasadniczym przeobrażeniem uległa ul. Czerwonej Armii przez wybudowanie na niej pięciu wieżowców. Również w innych punktach tej części miasta dokonywane są zmiany, jak np. przy ul. Lampego, gdzie w miejscu starego

kamienicy stanął nowy budynek dla „Domu Książki”.

Kolejnym przedsięwzięciem, poprzedzającym generalną odnowę centrum, jest unowocześnienie części ul. 27 Grudnia (od „okrągłaka” do Teatru Polskiego). Podyktowane to zostało koniecznością wybudowania dodatkowej, zewnętrznej klatki schodowej dla PDT. Fakt ten wykorzysta się równocześnie dla nadania ładniejszej oprawy otoczeniu „okrągłaka”.

Przystąpiono niedawno do rozbiórki domu pod numerem 14 przy ul. 27 Grudnia (od strony PDT). W późniejszym terminie wyburzeniu ulegnie także drugi dom, stojący w pobliżu Teatru Polskiego. Zanim jednak to nastąpi, na zlecenie Przedsiębiorstwa Domy Towarowe, Oddział w Poznaniu, w pracowni poznańskiego „Inwestprojektu”, kierowanej przez mgr. inż. arch. Gwidona Remleina opracowa no projekt zewnętrznej klatki schodowej oraz zagospodarowania wolnego placu, który wyłoni się po rozbiórce domu nr 14.

Klatka schodowa stanie między „okrągłakiem” a budynkiem administracyjnym PDT. Niewiele tu wprowadzić miejsca, jednak projektanci zgrabnie wkomponowali ją w istniejący przesmyk. Klatka schodowa, w konstrukcji żelbetowej i z elementów prafabrykowanych, harmonizować będzie z bryłą „okrągłaka”.

Przy opracowywaniu projektu trzeba było dostosować obecnie wprowadzane zmiany do przewidzianego nowego kształtu centrum. Dzięki temu uniknie się późniejszego kłopotu przeróbek. Dla spełnienia tego celu zachowano obecny wjazd do PDT (od strony ul. Mielżyńskiego), który kiedyś stanowić będzie wyjazd z podziemnego parkingu. Skomplikowane to były zatem prace, ale projektanci wyszli z nich obronną ręką.

Budynek klatki schodowej będzie wysoki jak „okrągłak”. Z pierwszego piętra poprowadzi w ul. 27 Grudnia otwarte, niezabudowane wejście (i zejście). Sam budynek klatki dostosowano kompozycyjnie do całego otoczenia tej części ulicy 27 Grudnia. Ze względu na bezpieczeństwo przeciwpożarowe zlokalizowano tutaj także basen, który zostanie przykryty płytą. Wokół tego placu na pozostałym wolnym terenie zaprojektowano no efektowną małą architekturę oraz gazony z kwiatami i zielenią.

Głównymi projektantami zewnętrznej klatki schodowej i zagospodarowania otoczenia „okrągłaka” są: mgr inż. arch. Zdzisław Hirsch i mgr inż. arch. Jan Jaeger z wspomnianej pracowni „Inwestprojektu”. Rozpoczęcie wznoszenia budynku klatki schodowej ma nastąpić w przyszłym roku, a generalnym wykonawcą tych prac będzie załoga Poznańskiego Przedsiębiorstwa Budowlanego nr 4. (an)

Kolejarski dar krwi

Bank krwi kolejarzy Węzła PKP Poznań Główny zrzesza obecnie ponad 500 honorowych dawców, którzy przekazali dotychczas na jego konto 1530 litrów życiodajnego pł. krwi. Już co trzeci spośród nich posiada złotą odznakę „Honorowego dawcy krwi”, a 75 kolejarzy jest zasłużonymi dawcami. Na rozpoczęcie tegorocznych „Dni honorowego krwiodawstwa”, które trwają w bieżącym tygodniu, 130 pracowników PKP z całego Węzła dają kolejny dowód swej obywatelskiej postawy. Przekazali oni dla potrzeb kolejowej służby zdrowia 36 l. krwi. (bop)

sygnaty i ODPOWIEDZI

Dyrekcja „Ruchu” ustawiła kiosk przed wieżowcem nr 18 na Osiedlu Kosmonautów, nie wie dlaczego na trawniku. Całe tawo pracowało przy trawniku, krowach, dban o zieleni. Teraz część trawnika jest zdeptana i zmieszczona — pisze lokator wspomnianego domu.

Dyrekcja „Ruchu” wysłała nam, że spełnia prośbę mieszkanców oraz dyrekcji Poznańskiego Spółdzielni Mieszkaniowej, która właśnie to miejsce wyznaczyła na ustawienie kiosku. Trzeba by jednak wstawić i wyłożyć kiosk, mi dojdzie do kiosku. (2351)

ODPOWIADAMY

Krzysztof Michalski. — Kunt fotograficzne dla początkujących organizuje Polskie Towarzystwo Fotograficzne w Poznaniu, ul. Piłsudskiego 7, które też udziela informacji o warunkach przyjęcia.

Jan Kuśmerek, Poznań. — Został z krwi kaczki lub gęsi nasycony siarą, zaś plącze z krową szonką (nie z kruszanką). (4141)

Andrzej Rybczyński, Poznań. — Błanka obchodzi imieniny 9 listopada i 2 grudnia. (4170)

Halina K., ul. Kasprzaka. — Aż palce u rąk nie czerniały przy obieraniu jarzyn, należy przed rozpoczęciem tej pracy natrzeć dłonie wodą z octem lub cytryną, co pozwoli im wyschnąć. (4114)

INFORMUJEMY

Dzisiaj. Godz. 17 — w ODK „Orbita” (Osiedle Kosmonautów) wykład prezesa Poznańskiego Związku Kreglarzy. Godz. 17 — w lokalu Polskiego Towarzystwa Miłośników Astronomii (Stary Rynek 10) prelekcja pt. „Zamieszanie”.